

N:o 246.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 25 Maj 1909.
— — — — Andra Kammaren — 25 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i fråga om kontroll öfver programmen för biograf föreställningar.

[Första Kammarens tillfälliga utskotts (N:o 1) utlåtande N:o 22].
[Andra Kammarens tillfälliga utskotts (N:o 1) utlåtande N:o 38].

Till Konungen.

Inom Riksdagen hafva framställningar gjorts i syfte att det må åvägabringas en före uppförandet gående kontroll rörande programmen för biograf föreställningar, i all synnerhet sådana, till hvilka barn äga tillträde.

Det torde ej kunna förnekas, att biograf föreställningar med goda och gedigna program kunna i viss mån utgöra verksamma bildningsmedel och för allmänheten vara en både nyttig och nöjsam förströelse. Men å andra sidan har erfarenheten tyvärr redan visat, att de mången gång urartat till ett mer eller mindre osundt geschäft, som går ut på att, genom att ibland de goda och bildande numren i programmen insticka omoraliska, rafflande, skrämmande dylika, ockra på allmänhetens lättrogenhet. I stället för att verka bildande och förädlande, verka de därför ofta skadligt och förråande. De ha därigenom börjat blifva en verklig fara speciellt för det uppväxande släktet. Det förhållandet, att biografteatern framställer lefvande bilder, gör att intrycken häraf djupare inpräglas i de ungas sinnen. Och särskildt torde det vara just de mest rafflande scenerna,

som på barnasinnets utöfva ett oemotståndligt inflytande. Det torde därför ej råda mer än en mening därom att man bör göra allt hvad göras kan för att söka råda bot på de allvarliga och svåra missförhållanden, som på jämförelsevis kort tid börjat inrota sig i fråga om biograf föreställningar.

Svårare ställer sig frågan, då det gäller att framlägga förslag till åtgärder för städfjande af nämnda missförhållanden.

Det finnes exempel på att biograf föreställning varit af den art, att densamma hemfallit under straffbudet i 18 kap. 13 § strafflagen, men klart är, att ett dylikt fall endast undantagsvis förekommer, och att man medelst nämnda lagbestämmelse ej kan komma åt, hvad man i föreliggande fråga egentligen vill beifra.

Riksdagen anser sig ej kunna i frågans nuvarande läge bedöma, huruvida en ändring af nämnda lagparagraf skulle kunna i någon mån bidraga till frågans lösning. En sakkunnig utredning torde möjligen kunna bringa klarhet härutinnan.

I 13 § af ordningsstadgan för rikets städer finnas föreskrifter, som i viss mån äro tillämpliga på biograf föreställningar, men klart är, att om man vill söka nå det i motionerna åsyftade målet, man måste om möjligt utvidga sagda paragrafs tillämplighetsområde just med hänsyn till biograf föreställningarna, hvilka ej omnämnas i paragrafen.

Riksdagen anser sig emellertid helt naturligt ej kunna afgöra i hvad mån en dylik utvidgning af nämnda paragraf lämpligen kan och bör ske.

Men äfven om det skulle befinnas lämpligt att ändra eller förtydliga merberörda 13 § i ordningsstadgan för rikets städer i antydd riktning, torde emellertid icke därmed målet var vunnet. Enär vederbörande biografägare börjat utsträcka sina föreställningar till snart sagdt de flesta ställen på landsbygden, måste man sålunda äfven förebygga, att landsbygdens befolkning hemsökes af förråande biograf föreställningar. För sådant ändamål torde det blifva nödvändigt att jämväl omarbета och utvidga 30 § i nämnda stadga eller vidtaga annan åtgärd i samma riktning. Måhända skulle detta lämpligast ske genom att en ordningsstadga för landsbygden, hvilken stadga äfven ur flera andra synpunkter vore önskvärd, komme till stånd.

Genom cirkulär af den 13 november 1908 har visserligen Eders Kungl. Maj:ts anbefallt öfverståthållareämbetet och Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länen att erinra vederbörande polismyndigheter om angelägenheten att träffa nödiga anstalter till förekommande däraf, att vid

biografföreställningar förevisas något, som strider mot sedlighet eller eljes uppenbarligen icke bör offentligen framställas, men med allt skäl kan dock ifrågasättas, huruvida denna af Eders Kungl. Maj:t vidtagna åtgärd kan anses för ändamålet tillräcklig eller fullt effektiv. Erfarenheten torde redan ha visat, att så ej är förhållandet, vare sig att detta nu beror på att bestämmelserna äro otillräckliga eller att de ej rätt tolkats eller ock att de ej med tillbörlig kraft tillämpats. I alla händelser torde väl åtminstone böra undersökas, huruvida åtgärder lämpligen kunna vidtagas i den föreslagna riktningen.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, huruvida mera bestämda och effektiva föreskrifter må kunna utfärdas till förebyggande af det skadliga inflytandet af biografföreställningar, särskildt på den uppväxande ungdomen i vårt land, samt, därest verkställd utredning därtill gifver anledning, till Riksdagen göra de framställningar, som häraf kunna föranledas.

Stockholm den 25 maj 1909.

Med undersåtlig vörndnad.
